

บนท้องถนน โดยใช้ ม.44 จัดการกับผู้โดยสารในรถทุกที่นั่งที่ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย รวมทั้งกรณีผู้ทำผิดกฎจราจร แล้วไม่ยอมเสียค่าปรับต่อไปจะบีบไม่ไห้สามารถต่อภาษีป้ายวงกลมได้...เรื่องนี้มีทั้งกระแสที่เห็นด้วย และเห็นต่างมากมาย

กรณีดังกล่าว สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 22 มีนาคมที่ผ่านมา ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้แสดงคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 14/2560 เรื่องมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย ว่าด้วยการจราจรทางบก

เนื้อหาโดยสรุปในคำแถลงอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีคำสั่งใน 3 ประเด็น คือ

1.กรณีรถที่กีดขวางการจราจร หรือกระทำความผิดกฎหมาย ถ้ามีการจอดรถกีดขวางการจราจร ต่อไปนี้เจ้าพนักงานจะยึดไปเก็บรักษาไว้ โดยอาจมีกฎกระทรวงออกมารองรับการปฏิบัติอีกทอดหนึ่ง ซึ่งผู้ที่ถูกยึดรถต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการยก และการเก็บรักษารถนั้นด้วย

2.กรณีบังคับใช้เข็มขัดนิรภัยในรถโดยสารทุกที่นั่งเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้รถ

และ 3.กรณีผู้กระทำความผิดกฎจราจร เช่น ใช้ความเร็วเกินกฎหมายกำหนด หรือฝ่าฝืนสัญญาณไฟ หากผู้กระทำความผิดได้รับใบสั่งจากเจ้าพนักงานแล้วไม่ไปชำระค่าปรับตามใบสั่งภายในกำหนด เมื่อไปต่อทะเบียนรถ นายทะเบียนจะตรวจสอบว่าค้างชำระค่าปรับอยู่หรือไม่

หากมีการค้างชำระเจ้าพนักงานจะแจ้งให้ทราบและให้ไปชำระ

“เทคนิคการใช้มาตรา 44 อยู่ที่รวดเร็ว และตรวจสอบไม่ได้โดยศาล หรือเพื่อกันไม่ให้ศาลเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องที่หัวหน้าคสช.สั่งให้ใช้ ม.44”

ใช้ ม.44 สั่งรัดเข็มขัด ทั้งเห็นด้วยเห็นต่าง

ค่าปรับ โดยเปิดโอกาสให้สามารถชำระผ่านนายทะเบียนกรมการขนส่งทางบกได้ทันที หรือให้ไปชำระที่เคาน์เตอร์ของธนาคารกรุงไทย

หากไม่ปฏิบัติตาม จะมีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1.ต้องไปชำระต่อนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานสอบสวนภายใน 30 วันและนำหลักฐานการชำระไปแสดงต่อนายทะเบียน เพื่อขอรับป้ายวงกลม 2.ถ้าไม่ชำระพนักงานจะแจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมาย และของดการออกเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี

และ 3.หากผู้ขับชี้โต้แย้งว่า ตนไม่ได้ฝ่าฝืน ให้ไปแสดงตัวต่อเจ้าพนักงานจราจร หรือทำหนังสือแย้งข้อกล่าวหาภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนเมื่อเจ้าพนักงานจราจรได้รับหนังสือแย้งแล้ว จะส่งเรื่องไปที่พนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการฟ้องต่อศาล และแจ้งผลให้ผู้ขับชี้หรือเจ้าของรถทราบต่อไป

พล.ต.ท.วิทยา ประยงค์พันธ์ ผู้ช่วยผบ.ตร.ดูแลงานจราจร บอกว่าตามคำสั่งนี้บางเรื่องที่เจ้าหน้าที่พร้อมสามารถบังคับใช้ได้ทันที เช่น การกวดขันเรื่องคาดเข็มขัดนิรภัย และ การชำระค่าปรับ

กรณีข้างต้น ในมุมมองของ ผศ.ธีระ สุธีวรารากร อาจารย์สอนกฎหมายของคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคาดเข็มขัดนิรภัย ขณะที่โดยสารในรถยนต์นั้นของเดิมมีอยู่แล้วและกฎหมายดังกล่าวก็เปิดช่องให้รัฐมนตรี

เจ้ากระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถออกรายละเอียดปลีกย่อยเป็นกฎกระทรวง เกี่ยวกับการคาดเข็มขัดนิรภัยได้อยู่แล้ว

จึงน่าแปลกใจที่เหตุใดจึงไม่ใช้กระบวนการตามกฎหมายปกติกับกรณีนี้ หรือหากรีบร้อนนัก เกรงว่าจะไม่ทันใช้ในช่วงสงกรานต์ที่จะถึงนี้ กรมก็สามารถเสนอกฎหมายผ่านไปได้ สนข.พิจารณา วาระรวดเร็วก็ได้ ยังมองไม่เห็นว่ามีความจำเป็นใดถึงขนาดต้องนำ ม.44 มาใช้กับเรื่องคาดหรือไม่คาดเข็มขัดนิรภัย

“ต้องแยกแยะให้ดีกว่าก่อนว่า กรณีการออกมาตรการใดๆมาเพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ประชาชนนั้น ถือเป็นเรื่องดี เราเข้าใจถึงความปรารถนาดีแต่อย่าลืมว่าผู้ที่ออกมาตรการบังคับใช้เป็นกฎหมายไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม จะเกิดจากมุมมองข้างบนเพียงด้านเดียวไม่ได้ ต้องพิจารณาความเหมาะสมหลายๆด้านประกอบด้วย”

“มีเช่นนั้นจะกลายเป็นว่า คนที่อยู่ในประเทศนี้ต้องคอยปรับเปลี่ยนตัวตามการใช้อำนาจของรัฐ ซึ่งสะท้อนถึงวัฒนธรรมการใช้อำนาจของรัฐไทย ที่ตั้งแต่ไหนแต่ไรมา ไม่ว่าที่รัฐบาลมาแล้ว มักจะคิดหรือมองจากมุมมองของผู้ใช้อำนาจแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตกอยู่กับผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายที่ออกมานั้น”

อ.ธีระบอกว่า ความเข้มแข็งของกฎหมาย ม.44 อยู่ที่เมื่อใดก็ตามที่หัวหน้า คสช. โดยความเห็นชอบของ คสช. เห็นว่าเรื่องใดควรใช้ ม.44 เข้าไปจัดการ จะถูกรับรองว่าสิ่งที่ได้กระทำตาม ม.44 นั้นชอบด้วยกฎหมายและกฎหมายรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น หรือเท่ากับเป็นการตัดอำนาจที่จะนำไปฟ้องร้องต่อศาล

“เทคนิคการใช้มาตรา 44 อยู่ที่รวดเร็ว และตรวจสอบไม่ได้โดยศาล หรือเพื่อกันไม่ให้ศาลเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องที่หัวหน้า คสช.สั่งให้ใช้ ม.44”

เช่นเดียวกับกรณีการที่ผู้ทำผิดกฎจราจรถูกเขียนใบสั่งแล้วไม่ยอมไปเสียค่าปรับ อาจารย์ธีระบอกว่า ก่อนหน้านี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเคยมีความพยายามที่จะบีบให้ผู้ที่ไม่เสียค่าปรับไม่สามารถจะต่อทะเบียนภาษีใช้รถประจำปี หรือไปวางกลมได้ ถึงกับเคยมีการส่งเรื่องนี้หารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกามาแล้ว

ปรากฏว่าในครั้งนั้นกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยและตีความ

ไว้ว่า การที่ไม่จ่ายค่าปรับ แล้วไม่สามารถยื่นต่อภาษีประจำปีรถยนต์ได้นั้นเป็นคนละเรื่องกัน จะมาใช้วิธีนี้บีบบังคับไม่ได้ ซึ่งทางศาลเองก็รับลูกกับคำวินิจฉัยดังกล่าวของคณะกรรมการกฤษฎีกา

แต่มารวันนี้มีผู้เสนอเพื่อขงเรื่องนี้ขึ้นไปใหม่เพื่อให้นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้า คสช.ใช้มาตรา 44 บังคับ ก็เท่ากับเป็นการกลับเหตุผลซึ่งกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยและตีความไว้แล้ว

“เท่าที่ทราบมา เวลานี้หลายกระทรวงหรือหน่วยงานภาครัฐพอมือข้อติดขัด ไม่สามารถปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ก็มักจะมีการขงหรือนำเสนอใส่พานไปให้นายกรัฐมนตรีใช้มาตรา 44 แทนจะทุกเรื่อง”

“ถึงแม้บางเรื่องจะเป็นประโยชน์หรือออกมาด้วยความปรารถนาดี แต่ผมเห็นว่าระบบกฎหมายที่ดีนั้นควรต้องถูกตรวจสอบจากศาลได้หมด จึงจะเป็นมาตรฐาน มีเช่นนั้นอาจถูกสังคมมองว่า เป็นการเลือกใช้อำนาจตามกฎหมายตามอารมณ์”

พลวัฒน์ สุดสระ อดีตผู้ใหญ่บ้าน เจ้าของ และคนขับรถตู้วินมธ.ศูนย์รังสิต-มธ.ท่าพระจันทร์ แสดงความเห็นว่าการรัดเข็มขัดนิรภัย มีกฎหมายปกติบังคับใช้อยู่แล้ว เหตุใดจึงต้องนำ ม.44 มาใช้กับเรื่องนี้

“ปกติก่อนออกรถทุกครั้ง ทั้งคนขับและนายท่ารถตู้วินนี้ เราจะประชาสัมพันธ์กับผู้โดยสารว่า ให้รัดเข็มขัดนิรภัยตลอดเวลาที่เดินทาง ถ้าใครไม่รัดหากถูกจับ ท่านจะต้องจ่ายค่าปรับเอง ซึ่งเราก็อำนาจอยู่แล้ว ผมกับเพื่อนๆหลายคนเห็นว่า การที่นำมาตรา 44 มาบังคับใช้กับกรณีนี้ อีก จะเป็นการใช้กฎหมายเรื่อยเปื่อยไปหรือไม่”

“แง่ดีของมาตรา 44 ควรจะเอาไปใช้จัดการอย่างเด็ดขาดกับพวกโจรผู้ร้าย หรือเรื่องที่เป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมเช่นขบวนการค้ายาบ้า หรือมาเฟียทั้งหลาย ไม่น่าจะเอามาใช้บังคับไปหมดแทบทุกเรื่อง จนคนกลัวหัวหด หรือเหมือนต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมกันทั้งบ้านทั้งเมือง ถ้าเป็นอย่างนี้ ผมว่าอีกหน่อยมาตรา 44 มันจะไม่ขลังนะครับ” โทเฟอร์วินรถตู้ตั้งท้าย.